

DAVLAT HUQUQIY SIYOSATINI AMALGA OSHIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYASI

Mamatqulova Gulzoda Xolmurodovna

Jizzax viloyati yuridik texnikumi o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10449922>

Annotatsiya. Ushbu maqolada davlat huquqiy siyosatini amalga oshiruvchi davlat tashkiloti Adliya vazirligi va uning huquqiy siyosat jarayoni batafsil yoritib berilgan. Mamlakatimizda ham so'nggi yillar davomida deyarli barcha soha va tarmoqlarda allaqachon zamonga moslashish, uning talablaridan chetda qolmaslik uchun ham raqamlashtirish jarayoni davlat masalasiga ko'tarildi. Ko'plab hujjatlar elektronlashtirishni boshladi, shu jumladan, bu kabi tashabbuslar Adliya vazirligi faoliyatiga ham tatbiq etila boshlandi.

Kalit so'zlar: Adliya sohasi, raqamlashtirish jarayoni, zamonaviy tendensiyalar, ishonchlilik, tamoyil, fuqarolar huquqlari, faoliyat.

THE MODERN TENDENCY OF PUBLIC LEGAL POLICY IMPLEMENTATION

Abstract. This article describes in detail the Ministry of Justice, a state organization that implements state legal policy, and its legal policy process. In recent years, in our country, the process of digitalization has become a state issue in almost all sectors and industries in order to adapt to the times and not to be left out of its requirements. Many documents have started to be digitized, including such initiatives have been implemented in the Ministry of Justice.

Key words: Justice sphere, digitization process, modern trends, reliability, principle, citizens' rights, activity.

СОВРЕМЕННАЯ ТЕНДЕНЦИЯ РЕАЛИЗАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПРАВОВОЙ ПОЛИТИКИ

Аннотация. В этой статье подробно описывается Министерство юстиции, государственная организация, осуществляющая государственную правовую политику, и его процесс правовой политики. Даже в нашей стране за последние годы практически во всех отраслях и отраслях практически во всех сферах и секторах процесс оцифровки был поднят на государственный уровень, чтобы адаптироваться ко времени, не отставать от его требований. Многие документы начали электронизироваться, в том числе такие инициативы начали применяться и к деятельности Министерства юстиции.

Ключевые слова: сфера правосудия, процесс цифровизации, современные тенденции, надежность, принцип, права граждан, деятельность.

KIRISH.

Bugungi kunda mamlakatimizda tub islohotlar davrida adliya idoralariga tobora mas'uliyatli va muhim vazifalar yuklanmoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Davlat huquqiy siyosatini amalga oshirishda adliya organlari va muassasalari faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni e'lon qilindi.

Bugungi kunda mamlakatimizda tub islohotlar davrida adliya idoralariga tobora mas'uliyatli va muhim vazifalar yuklanmoqda. Xususan, yagona davlat huquqiy siyosatini tashkil etish, aholining huquqiy madaniyatini oshirish, fuqarolarga malakali yuridik yordam ko'rsatish borasida adliya

organlari va muassasalari faoliyati o'ziga xos ahamiyat kasb etmoqda. Farmonda ularning ushbu yo'nalishdagi ishlarini yana-da rivojlantirish bilan birga, hozirgi karantin sharoitida adliya idoralari faoliyatini masofaviy tarzda tashkil etish maqsadida sohaga raqamli texnologiyalarni keng joriy etishga e'tibor qaratilgan.

Ta'kidlash joizki, adliya idoralarining raqamli texnologiyalar yordamida faoliyatini muvaffaqiyatli amalga oshirishi uchun zarur qonunchilik bazasi shakllantirilmoqda. "Harakatlar strategiyasi" da ko'rsatib o'tilgan islohotlarni to'laqonli amalga oshirish va belgilangan maqsadlarga erishishda Adliya vazirligining institutsional asoslari va faoliyatini raqamlashtirish bo'yicha bir qator tizimli chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, bu borada Davlat xizmatlari agentligi faoliyatini misol sifatida keltirish mumkin. Rivojlangan davlatlarning ilg'or tajribalariga nazar solsak, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari davlat organlari faoliyatida katta o'rin tutishini ko'rishimiz mumkin.

Adliya idoralari nufuzini yuksaltirish, fuqarolarning huquq va manfaatlarini to'liq ro'yobga chiqarish uchun to'sqinlik qilayotgan byurokratik holatlarni yo'qotish, raqamli texnologiyalar asosida ko'rsatiladigan xizmatlar sonini oshirish, shu jumladan, ma'muriy tartib-taomillar sohasini ilg'or xorijiy tajriba va zamonaviy rivojlanish tendensiyalari asosida muntazam ravishda takomillashtirib borish kabi vazifalarni bajarish zamon talabidir.

Farmonda adliya organlari va muassasalari faoliyatiga raqamli texnologiyalarni keng joriy etish hamda davlat xizmatlarini raqamlashtirish orqali "virtual adliya" tizimini ishga tushirish vazifasi qo'yilgan.

Farmonda adliya idoralari faoliyatini raqamlashtirish yo'nalishida yana bir muhim talab qo'yiladi. Unga ko'ra, qonunchilikni tizimlashtirish va ortiqcha huquqiy tartibga solishni kamaytirish maqsadida 2020-yil 1-iyuldan 2021-yil 1-yanvargacha idoraviy normativ-huquqiy hujjatlarni qabul qilish to'xtatilib, 2020-yil 1-iyuldan boshlab sinov tariqasida, 2020-yil 1-oktyabrdan boshlab esa to'liq normativ-huquqiy hujjatlar loyihalarini ishlab chiqish va kelishishning yagona elektron tizimi yo'lga qo'yiladi.

Shu bilan birga, farmonda adliya idoralari zimmasiga yana bir salmoqli vazifa yuklanadi. Ya'ni davlat organlari va tashkilotlariga sifatli yuridik xizmat ko'rsatilishini ta'minlash maqsadida Namangan shahri va Qarshi tumanida eksperiment tariqasida tuman (shahar) adliya bo'limlari huzurida davlat organlari va tashkilotlariga yuridik xizmatlar ko'rsatish markazlari tashkil etiladi.

Sir emaski, yuridik xizmat va umuman yuriskonsultlarga bo'lgan talab yuqori bo'lsada, ularning sifati va ish natijalariga asosli e'tirozlar ko'plab kuzatiladi. Ushbu vaziyatlarning oldini olish, yuridik xizmatlar sifatini oshirish, ularga raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali huquqni qo'llash amaliyotini birxillashtirish maqsadida yuqoridagi yuridik xizmatlar ko'rsatish markazlari faoliyati yo'lga qo'yilmoqda.

Farmonga ko'ra, mazkur markazlar byudjetdan moliyalashtiriladigan tuman (shahar) davlat organlari va tashkilotlari yuridik xizmatlaridagi mavjud shtat birliklarini qisqartirish hisobiga tashkil etilib, ular qonun hujjatlari bilan yuklangan barcha vazifa va funksiyalarni amalga oshiradi.

Muxtasar aytganda, farmonning qabul qilinishi adliya idoralari faoliyatida raqamli texnologiyalar joriy etish ko'rsatkichlarini yana-da oshirish, malakali va sifatli davlat xizmati, jumladan, yuridik xizmat olishga bo'lgan fuqaro va tashkilotlarning manfaatlarini ta'minlash darajasini yuksaltirish, adliya va notariat faoliyatiga oid qonunchilikni takomillashtirish, adliya

organlari oldida turgan asosiy vazifalardan biri – davlat huquqiy siyosatini amalga oshirishda samarali zamonaviy mexanizmlarni qo‘llashga imkon beradi.

Huquqiy demokratik davlat va adolatli fuqarolik jamiyati qurish jarayonida, birinchi navbatda, yagona davlat huquqiy siyosatini, jumladan huquq ijodkorligi faoliyatini sifatli tashkil etish, izchil va bir xil huquqni qo‘llash amaliyotini shakllantirish, inson huquq va erkinliklarining samarali himoya qilinishini ta‘minlash, shuningdek, aholining huquqiy madaniyatini oshirishning yaxlit tizimini joriy etish yo‘li bilan amalga oshirishni ko‘zlovchi adliya organlari va muassasalariga muhim rol ajratilmoqda.

So‘nggi yillarda amalga oshirilgan chora-tadbirlar davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari tizimida, ayniqsa, davlat organlari va tashkilotlari faoliyatini huquqiy ta‘minlash, ularning yuridik xizmatlarini muvofiqlashtirish, huquqiy axborotni tarqatish, shuningdek, davlat xizmatlari ko‘rsatish sifatini yaxshilash masalalari bo‘yicha adliya organlari va muassasalarining roli va mas‘uliyatini oshirish imkonini berdi.

XULOSA

Adliya vazirligiga yuklangan majburiyatlarni bajarishda, ya‘ni vazirliklar, davlat qo‘mitalari, idoralar, mahalliy ijroiya hokimiyatlari bo‘yicha turdagi korxonalar, tashkilotlardagi huquqiy ishlari holati va yuridik xizmatlar faoliyati, shuningdek, vazirlikda ro‘yxatdan o‘tgan xo‘jalik birlashmalari, aksiyadorlik jamiyatlari, birjalar, auditorlik firmalarining ustavlariga rioya etilganligini nazorat qilishda, ulardan keyingi hujjatlar va ma‘lumotlarni talab qilish, aniqlangan qoidabuzarliklarni bartaraf etish to‘g‘risida ko‘rsatilgan organlar va korxonalarining rahbarlariga bir oy muddat ichida bajarishi shart bo‘lgan talabnomalar yuborish, amaldagi qonunlarni buzganligi yoki o‘z rahbarlari bilan yetkazilgan zararni davlatga yoxud korxonaga to‘lamagan mansabdor shaxslarni belgilangan javobgarlikka tortish uchun yuqori turuvchi organlar yoki sudga murojaat etishda ham zamonaviy tendensiyalar asosida tashkil etilgan va sohaga tatbiq etilayotgan raqamlashtirilgan tizimdan foydalanish natijasida ish samaradorligi ham yuqori bo‘ladi.

Xulosa qilib aytganda, Farmonning qabul qilinishi adliya idoralari faoliyatida raqamli texnologiyalar joriy etish ko‘rsatkichlarini yanada oshirish, malakali va sifatli davlat xizmati, jumladan, yuridik xizmat olishga bo‘lgan fuqaro va tashkilotlarning manfaatlarini ta‘minlash darajasini yuksaltirish, adliya va notariat faoliyatiga oid qonunchilikni takomillashtirish, adliya organlari oldida turgan asosiy vazifalardan biri – davlat huquqiy siyosatini amalga oshirishda samarali zamonaviy mexanizmlarni qo‘llashga imkon beradi.

REFERENCES

1. Xojiyev Ye.T. Ma‘muriy huquq. Adliya sohasini boshqarish. T. «Ilm-ziyo». 2006-y. 417-bet.
2. Otaxonov F.H. O‘zbekiston Respublikasida yuridik xizmat. T., «Ilm-ziyo». 2006-y.
3. Mirenskiy B.A., Raxmonqulov A.X. O‘zbekiston Respublikasining huquqni muhofaza qiluvchi organlari. T., 2005-y. 77–88 bet.
4. <https://zamin.uz/uz/jamiyat/78121-adliya-vazirligi-va-tika-davlat-vayuridik-xizmatlarni-raqamlashtirish-sohasidagi-qoshma-loyihalarni-amalgaoshirishni-rejalashtirmoqda.html>.
5. <https://uza.uz/oz/posts/adliya-idoralari-faoliyatida-raqamlitexnologiyalarning-aham-22-05-2020>.